

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 26CoCsp/56/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2717204539
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 11. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Katarína Slováčková
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2022:2717204539.1

Uznesenie

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Kataríny Slováčkovej a sudcov JUDr. Ľuboslavy Vankovej a Mgr. Jozefa Mačeja v právnej veci žalobcu: Prima banka Slovensko, a.s., so sídlom Hodžova 11, Žilina, IČO: 31 575 951 proti žalovanému: A. B., nar. X. novembra XXXX, trvale bytom C. D. XX, o zaplatenie 817,01 eura s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Skalica č. k. 3Csp/135/2017-256 z 5. augusta 2021, takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie **p o t v r d z u j e**.

Žalovanému náhradu trov odvolacieho konania **n e p r i z n á v a**.

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie zamietol žalobu žalobcu, ktorou sa domáhal od žalovaného zaplatenia 817,01 eur s úrokom 28 % ročne od 28. júna 2017 do zaplatenia a žalovanému náhradu trov konania nepriznal. Svoje rozhodnutie odôvodnil tak, že po vykonanom dokazovaní dospel k záveru, že žaloba nebola podaná dôvodne. Z vykonaného dokazovania mal preukázané, že dňa 15. marca 2012 bola medzi žalobcom a žalovaným uzatvorená zmluva o spolupráci pri poskytovaní bankových produktov a služieb. Zmluvný vzťah je vzťahom spotrebiteľským, keď nemožno mať žiadne pochybnosti o tom, že predmetná zmluva je zmluvou uzatvorenou medzi dodávateľom a spotrebiteľom, má podobu štandardnej formulárovej zmluvy, ktorá je typická tým, že sa uzatvára vo viacerých prípadoch a že spotrebiteľ spravidla jej obsah nemení vzhľadom na formulárovú predtlač. Spotrebiteľ buď prijme podmienky zmluvy, ktoré si dodávateľ sám v predstihu buď podľa vlastnej predstavy naformuluje alebo zmluvný vzťah nevznikne. Za takéhoto stavu je spotrebiteľ z hľadiska informovanosti a vyjednávacej pozície slabšou stranou zmluvného vzťahu. Dokazovaním, oboznámením listiny predloženej žalobcom bolo preukázané, že žalobca listom zo dňa 13. júna 2017 odstúpil od predmetnej zmluvy o účte č. E. XXXX XXXX XXXX XXXX XXXX, na podklade ktorej bola následne uzatvorená aj zmluva o povolenom prečerpaní na tomto účte. Odstúpenie od zmluvy ako i uzatvorenie zmlúv žalovaným popreté nebolo. Súd prvej inštancie dôvodil, že žalobca využil právo odstúpiť od zmluvy o bežnom účte a došlo tak k jej zrušeniu od počiatku, čím vznikla na strane žalovaného povinnosť vydať žalobcovi bezdôvodné obohatenie t. j. uhradiť iba to, čo na základe zmluvy dostal. Skutkové tvrdenia žalobcu boli právne posúdené ako nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia, keďže vychádzajúc z ustanovení Občianskeho zákonníka odstúpením bola zmluva zrušená od začiatku a z tvrdenia žalobcu podporeného výpismi z účtu, prehľadom obrátov potom vyplýva, že súčet všetkých kreditných operácií na predmetnom účte žalovaného bol vo výške 7.344,38 eur a súčet všetkých reálne vykonaných debetných transakcií bol vo výške 7.136,26 eur. Rozdiel predstavuje kladnú hodnotu, t. j. že žalovaný si svoju povinnosť vrátiť žalobcovi všetko, čo podľa zrušenej zmluvy dostal, splnil. Súd preto žalobu ako nedôvodnú zamietol. Právne svoje rozhodnutie odôvodnil ust. § 708 ods. 1 a 2 zákon č. 513/1991 Zb. Obchodného zákonníka (ďalej len „ObZ“), § 710, § 497 ObZ, § 52 ods. 1 až 4, § 54 ods. 1, 2, § 48 ods. 1, 2, § 488, § 489, § 451 ods. 2, § 457, § 559 zákon č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka (ďalej len „OZ“). O trovách konania rozhodol tak, že žalovanému ich náhradu nepriznal, keďže žalovanému v tomto konaní preukázateľne

žiadne trovy nevznikli. Právne svoje rozhodnutie v časti trov odôvodnil § 255 ods. 1, § 262 a Čl. 17 zákon č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“).

Proti tomuto rozsudku súdu prvej inštancie podal v zákonnej lehote odvolanie žalobca dôvodiac, že nesúhlasí s argumentami súdu prvej inštancie uvedenými v odôvodnení a napadnutý rozsudok považuje za nesprávny, pričom odvolanie odôvodňuje tým, že rozhodnutie súdu vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. 1 písm. h) CSP) a že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam (§ 365 ods. 1 písm. f) CSP). Poukázal na ustanovenie § 48 ods. 2 OZ majúci za to, že odstúpením od zmluvy sa zmluva od začiatku zrušuje ak nie je právnym predpisom ustanovené alebo účastníkmi dohodnuté inak. Poukázal na ustanovenie bodu 3.11.5 písm. b), v zmysle ktorého dôvodom pre odstúpenie od zmluvy zo strany banky je podstatné porušenie zmluvných povinností, za ktoré sa považuje aj skutočnosť, že bežný účet je v nepovolenom prečerpaní a klient v lehote stanovenej bankou nepovolené prečerpanie nevyrovnal. Zmluva o bežnom účte zanikne ku dňu doručenia odstúpenia. Odstúpením končí platnosť všetkých súvisiacich bankových produktov a služieb viažucich s k bežnému účtu. Zároveň sa rušia všetky platobné prostriedky vydané k bežnému účtu. Podľa bodu 3.11.6 vysporiadanie vzájomných pohľadávok, pred zánikom zmluvy o bežnom účte sú klient a banka povinní vysporiadať svoje vzájomné záväzky z nej vyplývajúce. Týmto nie je dotknuté právo banky na úhradu pohľadávok vzniknutých za trvania zmluvného vzťahu, o ktorých sa banka dozvedela po zániku zmluvy o bežnom účte. Banka zruší všetky služby súvisiace s bežným účtom. V zmysle čl. 2 ods. 5 Zmluvy o účte zánik platnosti a účinnosti zmluvy ani príslušných zmlúv sa nedotýka povinnosti majiteľa účtu vysporiadať všetky svoje záväzky voči C. B., ktoré vznikli zo zmluvy, z príslušných zmlúv a v súvislosti s nimi. Z vyššie uvedených ustanovení OZ, zmluvy a VOP vyplýva, že ani odstúpenie od zmluvy o bežnom účte v prípade, že sa klient dostane do nepovoleného prečerpania nie je dôvodom na to, aby banke súd odmietol priznať akékoľvek ďalšie plnenia nad rámec istiny. Občiansky zákonník umožňuje zmluvne dohodnúť, že zmluva sa odstúpením nezrušuje od počiatku. Uvedené reflektuje zmluva a vo vyššie uvedenom ustanovení stanovuje, že zmluva sa v prípade odstúpenia zrušuje odo dňa doručenia odstúpenia a zároveň, že klient a banka si navzájom pred zánikom zmluvy musia vysporiadať svoje vzájomné záväzky z nej vyplývajúce. Pokiaľ klient uvedené záväzky nevyrovná, banka je oprávnená pristúpiť k ich vymáhaniu. Tvrdenie, že v prípade odstúpenia od zmluvy nemá veriteľ nárok na žiadne plnenia od spotrebiteľa, okrem peňažných prostriedkov, ktoré boli spotrebiteľovi poskytnuté, nemá oporu v zákone. Rovnako nemá oporu v zákone, že takéto dojednanie odporuje zákonu alebo dobrým mravom. Nakoľko Občiansky zákonník dohodu o účinkoch odstúpenia od zmluvy umožňuje, takáto dohoda nemôže odporovať zákonu alebo dobrým mravom. Uvedená dohoda nemá za následok zhoršenie postavenia spotrebiteľa. V prípade zániku zmluvy na základe odstúpenia od zmluvy jednou zo zmluvných strán, banka má nárok na odplatu za poskytnuté služby. V zmysle § 1 ods. 1 nariadenia vlády č. 87/1995 Z. z. odplatu pri poskytnutí peňažných prostriedkov spotrebiteľovi tvoria úroky, poplatky a akékoľvek iné odplatné plnenia alebo iné náklady, ktoré sú dohodnuté pri podpise spotrebiteľskej zmluvy a ktoré sú spojené s poskytnutím peňažných prostriedkov alebo vyžadované pri poskytnutí peňažných prostriedkov. Pri výpočte odplaty sa vychádza z predpokladu, že spotrebiteľská zmluva zostane platná v dohodnutý čas a že dodávateľ a spotrebiteľ si budú plniť svoje povinnosti za podmienok a v lehotách dohodnutých v spotrebiteľskej zmluve. Poukázal na uznesenie Krajského súdu Prešov č. k. 25Co/64/2018-207 zo dňa 18. decembra 2018, z ktorého vyplýva, že odstúpením od zmluvy zmluva zaniká, avšak odstúpenie od zmluvy s účinkami ex nunc nie je v rozpore s ustanoveniami § 48 OZ, právne následky odstúpenia od zmluvy boli medzi účastníkmi od zmluvy dohodnuté v čl. II bod 5 zmluvy o úvere, a preto súd prvej inštancie nesprávne aplikoval právny predpis. Taktiež poukázal na rozhodnutie Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 41Co/39/2018 z 23. januára 2019, z ktorého vyplýva, že nepovolené prečerpanie je podstatným porušením zmluvy, ktoré má za následok nielen právo banky požadovať úroky za prečerpanie finančných prostriedkov na účte, ale má právo aj na zrušenie takéhoto účtu. Navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie zmenil a vyhovel žalobe žalobcu v plnom rozsahu a zaviazal žalovaného uhradiť dlžnú sumu do 3 dní od právoplatnosti rozsudku a priznal žalobcovi i nárok na náhradu trov prvoinštančného i odvolacieho konania.

Žalovaný sa k odvolaniu žalobcu nevyjadril.

Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 34 CSP) po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 362 ods. 1 CSP), oprávneným subjektom – stranou, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359 CSP), proti rozsudku súdu prvej inštancie, proti ktorému zákon odvolanie pripúšťa (§ 355 ods. 1 CSP), preskúmal napadnuté rozhodnutie v medziach daných rozsahom (§ 379 CSP) a dôvodmi odvolania (§ 380 ods. 1 CSP), s prihliadnutím ex offio na prípadné vady týkajúce sa procesných podmienok, ktoré ale nezistil (§ 380 ods. 2 CSP), súc pritom viazaný skutkovým stavom, ako ho zistil súd prvej inštancie (§ 383 CSP) postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario) keď miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku bolo oznámené na úradnej tabuli a na webovej stránke súdu minimálne 5 dní pred jeho vyhlásením (§ 219 ods. 3 CSP) a dospel k záveru, že odvolacie námietky vznesené žalobcom nie sú dôvodné, napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie je vecne správny a je dôvodného ho potvrdiť (§ 387 ods. 1 a 2 CSP).

Predmetom konania je žaloba o zaplatenie 817,01,- eur s úrokom 28% od 28.6.2017 do zaplatenia, keď súd prvej inštancie napadnutým rozsudkom žalobu v celom rozsahu zamietol.

Predmetom odvolacieho konania je posúdiť opodstatnenosť námietok odvolateľa, že súd prvej inštancie z vykonaného dokazovania dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam a že vec nesprávne právne posúdil.

Podľa § 387 ods. 1 a 2 CSP, odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne (1). Ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody (2).

Odvolací súd nemal v tejto veci dôvod, pre ktorý by nemal súhlasiť s podstatou argumentácie použitej súdom prvej inštancie na podporu ním zvoleného postupu. Práve pre správnosť a objektívnu argumentačnú presvedčivosť takto súdom prvej inštancie predostretých dôvodov by tak zásadne postačovalo len konštatovanie správnosti dôvodov súdu prvej inštancie odvolacím súdom s odvolaním sa na ne (§ 387 ods. 2 CSP). Nakoľko tu však bol i nesúhlas žalobcu s takýmito dôvodmi, a tým vyvolaná potreba vysporiadania sa aj s tzv. odvolacími námietkami, odvolací súd považuje za potrebné doplniť nasledovné:

Súd prvej inštancie predovšetkým správne kvalifikoval právny vzťah založený zmluvou medzi žalobcom a žalovaným ako vzťah spotrebiteľský. Zmluva zo dňa 15. marca 2012 č. 2623483001 na základe ktorej žalobca pre žalovaného zriadil a viedol účet č. E. XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX je spotrebiteľskou zmluvou, keďže táto spĺňa definičné znaky takejto zmluvy, ako aj definičné znaky subjektov spotrebiteľskej zmluvy.

Úprava spotrebiteľskej zmluvy tvorí právny základ ochrany spotrebiteľa v súkromnoprávných vzťahoch a je základným inštitútom spotrebiteľského práva. Na ochranu spotrebiteľa boli prijaté viaceré osobitné právne normy a za týmto účelom sa viackrát novelizoval Občiansky zákonník (ktorým bola dopĺňaná definícia spotrebiteľskej zmluvy), ako aj zákon o ochrane spotrebiteľa (zákon č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona SNR č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov). Na úrovni komunitárneho práva bolo prijatých pomerne veľa smerníc a nariadení, ktoré sa týkajú problematiky ochrany spotrebiteľa. Ak by sa úprava obsiahnutá v smerniciach prevzala do vnútroštátneho právneho poriadku nesprávne, napr. zúžene, mohol by sa dotknutý subjekt (spotrebiteľ) domáhať ochrany svojich práv na Súdnom dvore Európskej únie a žiadať o posúdenie nesúladu národnej úpravy s príslušnou smernicou. Judikatúra Súdneho dvora Európskej únie (napr. v rozhodnutí C-106/89 Marleasing SA v. La Commercial International d Alimentation SA., C-334/92 Theodor Wagner Mired v. Fondo de Garantia Salarial alebo C-91/92 Paola Faccini Dori a Recrep SRL) dovodila povinnosť vykladať vo svetle komunitárnych noriem nielen ustanovenia národného práva implementujúceho komunitárny predpis (smernicu), ale tiež národné právo ako celok, pričom vnútroštátny súd je povolaný k výkladu

národného práva v čo najväčšom možnom rozsahu vo svetle textu a účelu smerníc (tzv. nepriamy účinok smerníc). Vzhľadom na nadradenosť komunitárneho práva ako rozhodujúceho faktora pri naplnení cieľa smerníc (predovšetkým čl. 6 ods. 1 Smernice Rady 93/13/EHS z 5. apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách chrániaci situáciu znevýhodneného postavenia spotrebiteľa a smerujúci k nahradeniu formálnej rovnováhy, ktorú zmluva nastoľuje medzi právami a povinnosťami zmluvných strán, skutočnou rovnováhou), bolo povinnosťou súdu prvej inštancie reflektovať obsah a účel európskej ochrany spotrebiteľa, obsiahnutý v príslušných smerniciach.

Vzhľadom na skutočnosť, že uplatnený nárok bol plnením zo spotrebiteľskej zmluvy, bolo potrebné na daný prípad aplikovať občiansko-právnu úpravu odstúpenia od zmluvy a vydania bezdôvodného obohatenia.

Spotrebiteľská zmluva nie je samostatným zmluvným typom, ale ide o osobitný druh zmluvy, ktorý môže byť prítomný tak v občianskoprávných, ako aj obchodnoprávných vzťahoch. Nemožno opomenúť ani ustanovenie § 54 ods. 1 OZ podľa ktorého zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchýliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ si nemôže zhoršiť svoje zmluvné postavenie, a preto je v legitímnom očakávaní použitia pre neho priaznivejšej právnej úpravy (porov. rozsudok Krajského súdu v Žiline č. k. 5Co/716/2014-63 zo 16. decembra 2014). Pravidlo prednostnej aplikácie ustanovení Občianskeho zákonníka, ktoré sú pre spotrebiteľa výhodnejšie, bolo odobrené aj Ústavným súdom Slovenskej republiky, ktorý v rozhodnutí sp. zn. I. ÚS 402/2013 z 19. júna 2013.

Dôvera spotrebiteľa v poctivé konanie dodávateľa predpokladá, aby v prípade jej narušenia súd nahradil zdanlivú (formálnu) rovnováhu faktickou. Zahŕňa tiež povinnosť súdu ex offa (z tzv. úradnej povinnosti) preskúmať a prihliadať na neprijateľné podmienky v zmluve. Spotrebiteľ sa v porovnaní s dodávateľom nachádza v znevýhodnenom postavení, pokiaľ ide o vyjednávaciu silu, ako aj o úroveň informovanosti, a táto situácia ho vedie k pristúpeniu na podmienky pripravené vopred dodávateľom bez toho, aby mohol vplývať na ich obsah, vrátane výberu zmluvného typu (rozsudky SD EÚ C-240/98 až C 244/98 Oceáno Grupo Editorial a Salvat Editores, C-168/05 Mostaza Claro).

S poukazom na vyššie uvedené závery odvolací súd sa stotožnil s právnym záverom súdu prvej inštancie, o potrebe aplikácie ustanovenia § 48 ods. 2 OZ na posudzovanú vec, upravujúceho dôsledky odstúpenia od zmluvy, tak, že odstúpením od zmluvy sa zmluva od začiatku zrušuje (s účinkami ex tunc).

Súdom prvej inštancie citované ustanovenie § 48 ods. 2 OZ síce umožňuje stranám dohodnúť účinky odstúpenia od zmluvy odlišne od výslovnej právnej úpravy v ustanovení § 48 ods. 2 OZ. Ak však k takejto dohode dôjde v spotrebiteľskej zmluve, ako tomu bolo v posudzovanej veci, podlieha táto dohoda obligatórnemu prieskumu, z hľadiska dodržania noriem spotrebiteľského práva (noriem na ochranu spotrebiteľa).

Podľa ustanovenia § 54 ods. 1 OZ zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchýliť od ustanovení Občianskeho zákonníka v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ si nemôže zhoršiť svoje zmluvné postavenie a je preto v legitímnom očakávaní použitia pre neho priaznivejšej zmluvnej, ako i právnej úpravy (porov. rozhodnutie Krajského súdu v Žiline sp. zn. 5Co/716/2014). V zmysle uvedeného obsahom zmluvy, ktorá spĺňa všetky znaky typovej zmluvy, nesmie byť zmluvné ustanovenie, upravujúce účinky odstúpenia od zmluvy, nevýhodnejšie pre spotrebiteľa. Právnym následkom odstúpenia od zmluvy podľa Občianskeho zákonníka je zrušenie zmluvy od samého počiatku (ex tunc), v dôsledku čoho práva a povinnosti zmluvných strán z takto zrušenej zmluvy zaniknú. Pokiaľ už bolo na základe takto zrušenej zmluvy plnené, odstúpením od zmluvy sa subjekty zrušenej zmluvy vzájomne vyporiadajú podľa zásad o bezdôvodnom obohatení (§ 457 OZ a nasl.), s výnimkou osobitnej

právnej úpravy. Na rozdiel od uvedeného odstúpenie od zmluvy podľa Obchodného zákonníka (§ 349 ods. 1) má účinky ex nunc, teda odstúpenie od zmluvy pôsobí až od okamihu odstúpenia.

Žalobcom tvrdená dohoda zmluvných strán vo všeobecných obchodných podmienkach (bod 3.11.5 písm. b/ a 3.11.6) zodpovedá obchodnoprávnej úprave účinkov odstúpenia od zmluvy, podľa ktorej zmluva zanikne až doručením odstúpenia, teda s účinkami ex nunc. Plnenie do zániku zmluvy, podľa tvrdenej dohody, nepredstavuje bezdôvodné obohatenie, ale pohľadávku zo zmluvy. Priaznivejšou zmluvnou i právnou úpravou je pre žalovaného ako spotrebiteľa občianskoprávna úprava odstúpenia od zmluvy. V dôsledku toho účinky odstúpenia od zmluvy bolo potrebné posúdiť podľa § 48 ods. 2 OZ (zrušením zmluvy od počiatku, na strane žalovaného vzniklo bezdôvodné obohatenie, ktoré bol povinný žalovaný žalobcovi vydať). Dohoda posúvajúca moment zrušenia zmluvy na iný termín než od začiatku, vzhľadom na následky tohto jednostranného právneho úkonu, bez akýchkoľvek pochybností zmluvné postavenie spotrebiteľa zhoršuje (porov. rozsudok Krajského súdu v Prešove sp. zn. 7Co/9/2016).

Podľa § 457 OZ je daná vzájomná reštitučná povinnosť zmluvných strán vrátiť druhému všetko, čo podľa zmluvy dostal. Z vykonaného dokazovania zjednodušene vyplynulo, že žalovaný od žalobcu dostal 7.136,26 eur a žalobcovi dal 7.344,38 eur. Na strane žalovaného tak nedošlo k bezdôvodnému obohateniu sa na úkor žalobcu.

Argumentácia žalobcu týkajúca sa jeho nároku ako veriteľa na odplatu a s tým súvisiaceho postupu pri stanovení jej výšky, bola bez právneho významu, pretože dôsledkom odstúpenia od zmluvy ex tunc bolo zrušenie zmluvy od počiatku a vzniku bezdôvodného obohatenia.

Odvolačný súd z vyššie uvedených dôvodov preto podľa § 387 ods. 1 CSP napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správne potvrdil.

Týkalo sa to aj rozhodnutia o náhrade trov konania úspešnému žalovanému, ktorý bol v konaní pred súdom prvej inštancie v plnom rozsahu úspešný a preto mu vznikol nárok na náhradu trov konania. Z dôvodu, že žalovanému podľa obsahu spisu trovy konania nevznikli, súd prvej inštancie správne žalovanému náhradu trov konania nepriznal.

Z dôvodu, že žalovaný bol úspešný aj v odvolacom konaní, podľa § 396 ods. 1 a § 262 ods. 1 v spojení § 255 ods. 1 CSP, vzniklo mu právo na náhradu trov odvolacieho konania.

V odvolacom konaní fakticky plne úspešnému žalovanému vznikol zásadne nárok na náhradu trov odvolacieho konania (v zmysle § 255 ods. 1, § 256 ods. 1 CSP v spojení s ust. § 396 ods. 1 CSP), o ktorom v zmysle § 262 ods. 1 CSP v spojení s § 396 ods. 1 CSP musí aj bez návrhu rozhodnúť odvolací súd, keďže týmto rozhodnutím sa predmetné konanie končí. O výške náhrady trov konania v takom prípade v zmysle § 262 ods. 2 CSP rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

Z obsahu spisu vyplýva, že v danom prípade bol žalovaný v odvolacom konaní pasívny, nevykonával žiaden procesný úkon, náhradu trov konania si neuplatnil, ani nevyčísľal a podľa obsahu spisu mu ani žiadne trovy v odvolacom konaní nevznikli. Civilný sporový poriadok výslovne nerieši situáciu ak strana, ktorá na základe procesných ustanovení má nárok na náhradu trov konania, o náhradu trov zjavne neprejavila záujem, naviac podľa obsahu spisu jej v odvolacom konaní ani žiadne nevznikli. Na daný prípad nie sú k dispozícii ani analogicky použiteľné ustanovenia Civilného sporového poriadku alebo iného zákona (analogia legis alebo iuris).

Odvolačný súd preto s použitím Základných princípov čl. 4 ods. 2 CSP aplikoval na rozhodnutie o nároku na náhradu trov konania princíp racionálneho zákonodarcu a o náhrade trov konania žalobcu – žalovaného rozhodol podľa fiktívnej normy, ktorú by zvolil, ak by bol sám zákonodarcom. Vychádzal pritom z pomyselnej normy, že ak si strana náhradu trov konania neuplatní, ani jej podľa obsahu spisu v konaní žiadne nevznikli, je v súlade s čl. 17 základných princípov CSP zakotvujúcim procesnú ekonómiu rozhodnúť priamo tak, že sa jej nárok na náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva. Rozhodovanie postupom najskôr podľa § 262 CSP v spojení s § 396 ods. 1 CSP o priznaní nároku strane na náhradu trov konania a následne súdom prvej inštancie o výške náhrady trov konania, za situácie, keď oprávnenej strane žiadne trovy v konaní nevznikli, by bolo zjavne nielen nerozumné, ale i v rozpore so zásadou hospodárnosti civilného súdneho sporu.

Odvolačný súd v odvolacom konaní úspešnému žalovanému nepriznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania, nakoľko nebolo preukázané, že by mu nejaké trovy odvolacieho konania vznikli.

Toto rozhodnutie bolo prijaté pomerom hlasov 3:0, čiže jednomyseľne (§ 3 ods. 9 posledná veta zákona č. 757/2004 Z.z. o súdoch v znení neskorších zmien a doplnení).

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je podľa § 421 CSP prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri, ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvom pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo, ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie,

lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1).

Povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 CSP).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 CSP).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 CSP).